

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Магістр
Код і найменування спеціальності	211 Ветеринарна медицина
Тип і назва освітньої програми	ОПП Ветеринарна медицина
Курс, семестр	5, 10
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4, Загальна кількість годин – 120 із яких: лекцій – 16 год., лабораторних – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(-и) викладання	Державна
Факультет, кафедра	Ветеринарної медицини паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи
Контактні дані розробника	<i>Викладач:</i> ЩЕРБАКОВА Наталія, канд. вет. н., доцент <i>Контакти:</i> кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи <i>e-mail:</i> parazitologia@pdaa.edu.ua <i>URL:</i> https://www.pdaa.edu.ua/people/shcherbakova-nataliya-sergiyivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Вибіркова факультетська
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	-
Компетентності	Загальні: ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення інформації з різних джерел. ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та професії. Фахові: ФК 1. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності. ФК 2. Здатність організувати нагляд і контроль виробництва, зберігання, транспортування та реалізації продукції тваринного і рослинного походження.
Результати навчання	Володіти принципами, методами та процедурами дотримання належного санітарного стану на потужностях для випуску, зберігання, переробки та реалізації харчових продуктів, а також методами оцінювання їх безпечності та якості.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFTSKILLS)

Опанування дисципліни розвиває у здобувачів вищої освіти здатність логічно і системно мислити, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кінцевою метою вивчення курсу «Система НАССР» є формування у лікарів ветеринарної знань про систему управління безпекою харчових продуктів, яка ідентифікує, оцінює та контролює небезпечні фактори на всіх етапах виробництва.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Аналіз небезпечних факторів: Виявлення потенційних небезпек.

Тема 2. Визначення критичних контрольних точок (ККТ): Визначення етапів процесу, де можна контролювати небезпеки.

Тема 3. Встановлення критичних меж для ККТ: Визначення мінімальних та максимальних значень, які мають бути дотримані.

Тема 4. Встановлення процедур моніторингу ККТ: Розробка системи спостереження за дотриманням критичних меж.

Тема 5. Визначення коригувальних дій: План дій на випадок, якщо моніторинг виявляє відхилення.

Тема 6. Визначення процедур верифікації: Перевірка ефективності системи.

Тема 7. Процедури ведення записів та документації: Документування всіх аспектів системи.

Тема 8. Переваги впровадження системи НАССР.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Словесні методи: лекція, бесіда; наочні методи: демонстрування; практичні методи: лабораторні заняття; робота з навчально-методичною літературою: узагальнення, конкретизація.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

Завдання лабораторних робіт виконуються під час проведення занять, завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання відбувається на кафедрі згідно графіку шляхом усного опитування із пропущеної теми.

- щодо академічної доброчесності

Студент повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

- щодо відвідування занять

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін, пропущені заняття підлягають

<p>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</p>	<p>відпрацюванню.</p> <p>Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p>
<p>- щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Оскарження результатів оцінювання відбувається шляхом комісійного перескладання заліку.</p>
<p>РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ</p>	
<p style="text-align: center;">Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості впровадження системи НАССР на м'ясо-, молоко- та рибопереробних підприємствах України: Навчальний посібник / Н.М. Богатко, Н.В. Букалова, В.В. Сахнюк, В.І. Джміль. Біла Церква, 2016. 283 с. 2. О.М.Якубчак, В.І. Хоменко, С.Д.Мельничук. Ветеринарно-санітарна експертиза з основами технології стандартизації продуктів тваринництва. за ред. Київ, 2005. 800 с. 3. Ковбасенко В.М. Ветеринарно-санітарна експертиза з основами технології і стандартизації продуктів тваринництва. Київ: Фірма «ІНКОС-2», 2005. Т.1. 416 с., Т.2 536 с. 4. Гігієна і експертиза харчових тваринних гідробіонтів та продуктів їх переробки. Частина 1: Підручник / І.В. Яценко, Н.М. Богатко, Н.В. Букалова, Т.І. Фотіна, І.А. Бібен, В.Я. Бінкевич, А.М. Труш, Р.В. Петров; за редакцією І.В. Яценка, Н.М. Богатко, Н.В. Букалової, Т.І. Фотіної, І.А. Бібена. Харків, 2017. 679 с. 5. Основні кроки із запровадження системи управління безпечністю харчових продуктів НАССР (ХАССП) у закладах освіти: Порадник для голів та управлінців освітою територіальних громад / Сологуб О., Зільберт Є. / за заг. ред. Полторак В., Пуцовой А., Сидоренко Н. – К. : Швейцарсько-український проєкт DECIDE – «Децентралізація для розвитку демократичної освіти», 2021. – 58 с <p style="text-align: center;">Допоміжні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Щербакова Н.С., Передера Ж. О., Передера С. Б., Варварюк А.Ю. Бактеріологічні дослідження м'яса риби і ковбасних виробів. Матеріали науково-практичної Інтернет конференції « Сучасні проблеми ветеринарної медицини з питань інфекційної патології та патоморфології тварин». Полтава. 2017. С. 15-17 2. Медвідь О. О., Передера Ж. О., Щербакова Н. С., Передера С. Б. Методи встановлення терміну придатності та оцінка процесів зберігання продуктів харчування». Матеріали VIII всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині (15 – 16 лютого 2024 року м. Полтава).Полтава ПДАУ, 2024. С. 43-48 3. О. О. Медвідь, Н. С. Щербакова, С. Б. Передера Правові норми європейського союзу щодо попередження харчових лістеріозів, оцінення ризику для споживача, методи діагностики 	

та ідентифікація *Listeria spp.* Науковий вісник ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького. Серія: Ветеринарні науки, 26 (114), 33-37. DOI <https://doi.org/10.32718/nvlvet11406>

4. Медвідь О.О., Передера Ж.О., Щербакова Н.С., Передера С.Б. Обовязкове сертифікування харчових продуктів на підприємствах європейського союзу на прикладі Італії. Актуальні аспекти біології тварин, ветеринарної медицини та ветеринарносанітарної експертизи: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції викладачів і здобувачів вищої освіти (м. Дніпро, 7-8 червня 2023 р.). – Дніпро, 2023. С. 74-76

5. Медвідь О.О., Передера Ж.О., Щербакова Н.С., Передера С.Б. Вимоги ЄС щодо гігієнічно-санітарних аспектів продуктів рослинного походження категорії IV групи в Італії. Науковий вісник ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького. Серія: Ветеринарні науки, 2023, т. 25, № 109 С. 89–94. DOI: <https://doi.org/10.32718/nvlvet10914>.

6. О. О. Медвідь, Ж. О. Передера, Н. С. Щербакова, С. Б. Передера Добровільне сертифікування, що запроваджується підприємствами європейського союзу. Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2022 році (м. Полтава, 17-18 травня 2023 року). – Полтава : РВВ ПДАА, 2023. С. 161-162

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи
протокол від 01 вересня 2025 року № 2

Додаток до силябусу

**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	експрес опитування	виконання завдань на лабораторній роботі	виконання завдань із самостійної роботи	колоквіум	
Тема 1. Аналіз небезпечних факторів: Виявлення потенційних небезпек.	2	4	2		8
Тема 2. Визначення критичних контрольних точок (ККТ): Визначення етапів процесу, де можна контролювати небезпеки.	2	4	2		8
Тема 3. Встановлення критичних меж для ККТ: Визначення мінімальних та максимальних значень, які мають бути дотримані.	2	4	2		8
Тема 4. Встановлення процедур моніторингу ККТ: Розробка системи спостереження за дотриманням критичних меж.	2	4	2	22	30
Тема 5. Визначення коригувальних дій: План дій на випадок, якщо моніторинг виявляє відхилення.	2	4	2		8
Тема 6. Визначення процедур верифікації: Перевірка ефективності системи.	2	4	2		8
Тема 7. Процедури ведення записів та документації: Документування всіх аспектів системи.	2		2		4
Тема 8. Переваги впровадження системи НАССР.	2		2	22	26
Разом	16	24	16	44	100

Шкала та критерії оцінювання

Поточний контроль:

▪ **Експрес опитування (0-2);**

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	здобувач вищої освіти повністю надав відповідь на питання.
1	у відповіді ЗВО є невідповідності, але в загалом питання розкрито
0	відповідь не надано, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

▪ **виконання завдань на лабораторній роботі (0-4);**

Кількість балів	Критерії оцінювання
4 -3	ЗВО повністю виконав завдання лабораторного заняття відповідно програмним результатам навчання.
2 -1	ЗВО виконав 50% завдання лабораторного заняття.
0	ЗВО не виконав завдання лабораторного заняття, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

▪ **виконання завдань із самостійної роботи (0-2);**

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	ЗВО повністю виконав завдання самостійної роботи та повністю надав відповіді при захисті роботи відповідно програмним результатам навчання.
1	ЗВО виконав 50% завдання самостійної роботи.
0	ЗВО не виконав самостійної роботи, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

▪ **колоквіум (0-22);**

Кількість балів	Критерії оцінювання
22-18	здобувач вищої освіти повністю розкрив питання та надав ґрунтовну відповідь відповідно програмним результатам навчання.
17 -13	у відповіді ЗВО є невідповідності, але в загалом питання розкриті
12-8	у відповіді ЗВО не повністю розкриті питання, є деякі невідповідності
7-3	у відповіді ЗВО питання не розкриті, є значні помилки але окремі положення трактуються вірно
2-1	у відповіді ЗВО питання не розкриті, є значні помилки та окремі положення трактуються не вірно
0	відповідь не надано, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.